

Tietosuojaneuvoston lausunto (64 artikla)

Lausunto 5/2019 sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin ja yleisen tietosuoja-asetuksen vuorovaikutuksesta erityisesti tietosuojaviranomaisten toimivallan, tehtävien ja valtuuksien osalta

Annettu 12. maaliskuuta 2019

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

SISÄLLYSLUETTELO

1	Yhteenveto tosiseikoista	4
2	Oikeudellinen tausta	5
2.1	Yleisen tietosuoja-asetuksen asiaa koskevat säännökset.....	5
2.2	Puitedirektiivin asiaa koskevat säännökset.....	6
2.3	Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin asiaa koskevat säännökset	6
3	Tämän lausunnon soveltamisala.....	8
3.1	Asiat, jotka eivät kuulu yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan.....	10
3.2	Asiat, jotka eivät kuulu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin soveltamisalaan.....	10
3.2.1	Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin yleinen aineellinen soveltamisala.....	10
3.2.2	Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan ja 13 artiklan laajennettu aineellinen soveltamisala	12
3.3	Asiat, jotka kuuluvat sekä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin että yleisen tietosuoja-asetuksen aineelliseen soveltamisalaan	12
4	Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin ja yleisen tietosuoja-asetuksen vuorovaikutus	15
4.1	”Täsmäntäminen”	15
4.2	”Täydentäminen”	16
4.3	Yleisen tietosuoja-asetuksen 95 artiklan merkitys	17
4.4	Rinnakkaisuus.....	17
5	Tietosuojaviranomaisten toimivalta, tehtävät ja valtuudet	18
5.1	Yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpano	20
5.2	Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin täytäntöönpano	21
5.3	Yleisen tietosuoja-asetuksen ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin täytäntöönpanon risteäminen	22
5.3.1	Ensimmäinen kysymys: jäävätkö tietyt käsittelytoimet tietosuojaviranomaisten tarkastelun ulkopuolelle?.....	22
5.3.2	Toinen kysymys: jäävätkö kansalliset sähköisen viestinnän tietosuoja-säännökset soveltamisalan ulkopuolelle?	24
6	Yhteistyömenettelyn ja yhdenmukaisuusmekanismin sovellettavuus.....	26
7	Päätelmät	28

Euroopan tietosuojaneuvosto, joka

ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä 'yleinen tietosuoja-asetus', 63 artiklan sekä 64 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon ETA-sopimuksen ja erityisesti sen liitteen XI ja pöytäkirjan 37, sellaisina kuin ne ovat muutettuina 6 päivänä heinäkuuta 2018 annetulla ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 154/2018,

ottaa huomioon 25 päivänä toukokuuta 2018 hyväksytyt ja 23 päivänä marraskuuta 2018 tarkistetun työjärjestyksensä 10 ja 22 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan tietosuojaneuvoston, jäljempänä 'tietosuojaneuvosto', päätehtävänä on varmistaa, että asetusta (EU) 2016/679, jäljempänä 'yleinen tietosuoja-asetus', sovelletaan yhdenmukaisesti kaikkialla Euroopan talousalueella. Yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jokainen valvontaviranomainen, tietosuojaneuvoston puheenjohtaja tai komissio voi pyytää minkä tahansa yleisluonteisen tai useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa vaikutuksia tuottavan asian käsittelyä tietosuojaneuvostossa lausunnon saamiseksi. Tämän lausunnon tarkoituksena on käsitellä yleisluonteista tai useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa vaikutuksia tuottavaa asiaa.

(2) Belgian tietosuojaviranomainen pyysi 3. joulukuuta 2018 Euroopan tietosuojaneuvostoa käsittelemään yleisen tietosuoja-asetuksen ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin vuorovaikutusta erityisesti tietosuojaviranomaisten toimivallan, tehtävien ja valtuuksien osalta sekä antamaan asiasta lausunnon.

(3) Yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 3 kohdan ja tietosuojaneuvoston työjärjestyksen 10 artiklan 2 kohdan mukaan tietosuojaneuvoston on hyväksyttävä lausuntonsa kahdeksan viikon kuluessa sitä päivää seuraavasta ensimmäisestä työpäivästä, jona tietosuojaneuvoston puheenjohtaja ja toimivaltainen valvontaviranomainen ovat päättäneet, että asiakirja-aineisto täyttää kaikki sille asetetut vaatimukset. Edellä mainittua määräaikaa voidaan puheenjohtajan päätöksellä pidentää kuudella viikolla asian monimutkaisuuden perusteella,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

1 YHTEENVETO TOSISEIKOISTA

1. Belgian tietosuojaviranomainen pyysi 3. joulukuuta 2018 Euroopan tietosuojaneuvostoa käsittelemään yleisen tietosuoja-asetuksen ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin¹ vuorovaikutusta ja antamaan asiasta lausunnon toimittamalla tietosuojaneuvostolle seuraavat kysymykset:
  - a. Tietosuojaviranomaisten **toimivallan, tehtävien ja valtuuksien** osalta²
    - i. kykenevätkö tietosuojaviranomaiset käyttämään toimivaltaansa ja valtuuksiaan ja hoitamaan tehtäviään sellaisen käsittelyn yhteydessä, joka ainakin eräiden käsittelytoimien yhteydessä kuuluu sekä yleisen tietosuoja-asetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan? Jos näin on,
    - ii. voivatko tietosuojaviranomaiset ottaa huomioon tai pitäisikö heidän ottaa huomioon sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännökset ja/tai sen kansalliset täytäntöönpanotoimenpiteet käyttäessään yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista toimivaltaansa ja valtuuksiaan ja hoitaessaan sen mukaisia tehtäviään (esim. arvioidessaan käsittelyn laillisuutta), ja missä määrin kyseiset säännökset olisi tällöin otettava huomioon?
  - b. Voidaanko tai pitääkö **yhteistyömenettelyä ja yhdenmukaisuusmekanismia** soveltaa sellaiseen käsittelyyn, joka ainakin eräiden käsittelytoimien yhteydessä kuuluu sekä yleisen tietosuoja-asetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan?
  - c. Missä määrin käsittelyyn **voidaan soveltaa sekä** sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin **että** yleisen tietosuoja-asetuksen **säännöksiä** ja vaikuttaako tämä kysymysten 1 ja 2 vastauksiin?
2. Tietosuojaneuvosto katsoo, että nämä kysymykset koskevat yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamista yleisluonteisesti, koska tietosuojaviranomaisilla on selkeästi tarve yhteiselle yhdenmukaiselle tulkinnalle tietosuojaviranomaisten toimivallasta, tehtävistä ja valtuuksista. Selvennystä tarvitaan erityisesti muun muassa sen varmistamiseksi, että yleisen tietosuoja-asetuksen 61 artiklan nojalla toteutettavaa keskinäistä avunantoa ja yleisen tietosuoja-asetuksen 62 artiklan nojalla toteutettavia yhteisiä operaatioita sovelletaan yhdenmukaisesti.
3. Tämä lausunto ei liity sähköisen viestinnän tietosuoja-asetusta koskevan ehdotuksen mukaiseen tietosuojaviranomaisten toimivallan, tehtävien ja valtuuksien jakoon.

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi), sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2006/24/EY ja direktiivillä 2009/136/EY.

² Yleisen tietosuoja-asetuksen 55–58 artiklan mukaisesti. Tässä lausunnossa käytetään ilmaisua 'tietosuojaviranomaiset' (eikä 'valvontaviranomaiset'), jotta erotetaan selvästi yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetut 'valvontaviranomaiset' muun tyyppisistä valvontaviranomaisista, kuten direktiivissä 2002/58/EY mainituista kansallisista sääntelyviranomaisista.

2 OIKEUDELLINEN TAUSTA

2.1 Yleisen tietosuojaja-asetuksen asiaa koskevat säännökset

4. Yleisen tietosuojaja-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan sitä sovelletaan *”henkilötietojen käsittelyyn, joka on osittain tai kokonaan automaattista, sekä sellaisten henkilötietojen käsittelyyn muussa kuin automaattisessa muodossa, jotka muodostavat rekisterin osan tai joiden on tarkoitus muodostaa rekisterin osa”*.

Yleisen tietosuojaja-asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa todetaan, että yleistä tietosuojaja-asetusta ei sovelleta henkilötietojen käsittelyyn,

”a) jota suoritetaan sellaisen toiminnan yhteydessä, joka ei kuulu unionin lainsäädännön soveltamisalaan;

b) jota suorittavat jäsenvaltiot toteuttaessaan SEU V osaston 2 luvun soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa;

c) jonka luonnollinen henkilö suorittaa yksinomaan henkilökohtaisessa tai kotitalouttaan koskevassa toiminnassa;

d) jota toimivaltaiset viranomaiset suorittavat rikosten ennalta estämistä, tutkintaa, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia varten tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten, mukaan lukien yleiseen turvallisuuteen kohdistuvilta uhkilta suojelua ja tällaisten uhkien ehkäisyä varten.”

5. Yleisen tietosuojaja-asetuksen 5 artikla, jonka otsikko on *”Henkilötietojen käsittelyä koskevat periaatteet”*, sisältää periaatteet, joita sovelletaan kaikkeen henkilötietojen käsittelyyn, sekä vaatimuksen siitä, että kaiken henkilötietojen käsittelyn on oltava lainmukaista ja asianmukaista³. Yleisen tietosuojaja-asetuksen 6 artiklassa kuvaillaan olosuhteita, joissa henkilötietojen käsittely on lainmukaista, ja yksi näistä edellytyksistä liittyy rekisteröidyn suostumukseen. Yleisen tietosuojaja-asetuksen 7 artiklassa täsmennetään, mitkä ovat yleisessä tietosuojaja-asetuksessa tarkoitetut pätevän suostumuksen edellytykset⁴.
6. Yleisen tietosuojaja-asetuksen 51 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan tietosuojaviranomaisten oikeudellinen tehtävä, joka on valvoa yleisen tietosuojaja-asetuksen soveltamista luonnollisten henkilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien suojaamiseksi käsittelyn yhteydessä ja henkilötietojen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi unionissa. Yleisen tietosuojaja-asetuksen 55, 57 ja 58 artiklassa määritetään kunkin tietosuojaviranomaisen toimivalta, tehtävät ja valtuudet. Yleisen tietosuojaja-asetuksen VII luvussa, jonka otsikko on *”Yhteistyö ja yhdenmukaisuus”*, määritellään eri tavat, joilla tietosuojaviranomaiset tekevät yhteistyötä edistääkseen yleisen tietosuojaja-asetuksen yhdenmukaista soveltamista.
7. Yleisen tietosuojaja-asetuksen 94 artiklassa, jonka otsikko on *”Direktiivin 95/46/EY kumoaminen”*, todetaan seuraavaa:

---

³ Ks. myös yleisen tietosuojaja-asetuksen johdanto-osan 39 kappale (*”Henkilötietojen käsittelyn olisi oltava laillista ja asianmukaista. [...]”*).

⁴ Ks. asetuksen (EU) 2016/679 mukaista suostumusta koskevat tietosuojatyöryhmän suuntaviivat, WP259 rev.01, jotka tietosuojaneuvosto vahvisti 25. toukokuuta 2018.

”1. Kumotaan direktiivi 95/46/EY 25 päivästä toukokuuta 2018.

2. Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän asetukseen. Viittauksia direktiivin 95/46/EY 29 artiklalla perustettuun tietosuojatyöryhmään pidetään viittauksina tällä asetuksella perustettuun Euroopan tietosuojaneuvostoon.”

8. Yleisen tietosuoja-asetuksen 95 artiklassa, jonka otsikko on ”Suhde direktiiviin 2002/58/EY”, säädetään seuraavaa:

”Tällä asetuksella ei aseteta luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille lisävelvoitteita sellaisen käsittelyn osalta, joka liittyy yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen yleisissä viestintäverkoissa unionissa, suhteessa sellaisiin seikkoihin, joiden osalta niiden on noudatettava direktiivissä 2002/58/EY säädettyjä erityisiä velvoitteita, joilla on sama tavoite.”

9. Yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 173 kappaleessa säädetään seuraavaa:

”(173) Tätä asetusta olisi sovellettava kaikkiin sellaisiin perusoikeuksien ja -vapauksien suojelua henkilötietojen käsittelyssä koskeviin seikkoihin, joihin ei sovelleta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/58/EY säädettyjä erityisiä velvoitteita, joilla on sama tavoite, rekisterinpitäjää koskevat velvoitteet ja luonnollisten henkilöiden oikeudet mukaan lukien. Tämän asetuksen ja direktiivin 2002/58/EY keskinäisen suhteen selkeyttämiseksi olisi kyseistä direktiiviä tarkistettava. Kun tämä asetusta on hyväksytty, direktiiviä 2002/58/EY olisi tarkasteltava uudelleen erityisesti sen ja tämän asetuksen keskinäisen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.”

2.2 Puitedirektiivin asiaa koskevat säännökset

10. Puitedirektiivin⁵ 2 artiklan g alakohdassa määritellään, että ”kansallisella sääntelyviranomaisella” tarkoitetaan

”elintä tai elimiä, joiden hoidettavaksi jäsenvaltio on antanut tässä direktiivissä tai erityisdirektiiveissä tarkoitetut sääntelytehtävät”.

11. Puitedirektiivin 2 artiklan l alakohdassa todetaan, että

”erityisdirektiiveillä’ [tarkoitetaan] direktiiviä 2002/20/EY (valtuutusdirektiivi), direktiiviä 2002/19/EY (käyttöoikeusdirektiivi), direktiiviä 2002/22/EY (yleispalveludirektiivi) ja henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla 12 päivänä heinäkuuta 2002 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/58/EY (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi)”.

12. Puitedirektiivin 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kustakin tässä direktiivissä ja erityisdirektiiveissä kansallisille sääntelyviranomaisille osoitetusta tehtävästä huolehtii toimivaltainen elin.”

2.3 Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin asiaa koskevat säännökset

13. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 1 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

---

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/21/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi).

”Tämän direktiivin säännöksillä täsmennetään ja täydennetään [asetusta (EU) 2016/679] edellä 1 kohdassa mainittuja tarkoituksia varten. Niissä säädetään lisäksi tilaajien, jotka ovat oikeushenkilöitä, oikeutettujen etujen suojelemisesta.”⁶

14. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 2 artiklan f alakohdassa todetaan seuraavaa:

”käyttäjän tai tilaajan ’suostumuksella’ [tarkoitetaan] samaa kuin rekisteröidyn suostumuksella [asetuksessa (EU) 2016/679]”.

15. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”[Asetuksen (EU) 2016/679 VIII luvun] säännöksiä oikeuskeinoista, vastuista ja seuraamuksista sovelletaan ottaen huomioon tämän direktiivin mukaisesti annetut kansalliset säännökset ja tästä direktiivistä johtuvat henkilökohtaiset oikeudet.”

16. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”[Euroopan tietosuojaneuvoston] on huolehdittava [asetuksen (EU) 2016/679 70 artiklassa] tarkoitetuista tehtävistä myös tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa asioissa eli perusoikeuksien ja -vapauksien sekä oikeutettujen etujen suojaamisessa sähköisen viestinnän alalla.”

17. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 a artiklassa, jonka otsikko on ”Täytäntöönpano ja sen valvonta”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamusjärjestelmästä, jota sovelletaan tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen ja johon sisältyy tarvittaessa rangaistusseuraamuksia, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet seuraamusten täytäntöönpanon varmistamiseksi. [...]

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla ja tarvittaessa muilla kansallisilla elimillä on valtuudet määrätä 1 kohdassa tarkoitetun säännösten rikkomisen lopettamisesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisesti saatavilla olevien oikeussuojakeinojen käyttöä.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla ja tarvittaessa muilla kansallisilla elimillä on tarvittavat tutkintavaltuudet ja voimavarat, mukaan lukien oikeus saada kaikki tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten täytäntöönpanon valvonnassa mahdollisesti tarvitsemansa tiedot.

4. Asianomaiset kansalliset sääntelyviranomaiset voivat toteuttaa toimenpiteitä tehokkaan rajat ylittävän yhteistyön varmistamiseksi tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten lakien täytäntöönpanon valvonnassa ja yhdenmukaisten edellytysten luomiseksi sellaisten palvelujen tarjoamiselle, joihin liittyy rajat ylittäviä tiedonsiirtoja.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on toimitettava komissiolle hyvissä ajoin ennen tällaisten toimenpiteiden toteuttamista yhteenveto toimien perusteista, suunnitellut toimenpiteet sekä ehdotettu toimintatapa. Komissio voi tarkasteltuaan kyseisiä tietoja ja kuultuaan ENISAA ja [Euroopan tietosuojaneuvostoa] antaa toimenpiteistä huomautuksia tai suosituksia etenkin

---

⁶ Yleisen tietosuoja-asetuksen 94 artikla 2 kohdan mukaan kaikki viittaukset direktiiviin 95/46/EY on korvattu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä viittauksella ”[asetus (EU) 2016/679]” ja kaikki viittaukset ilmaisuun ”direktiivin 95/46/EY 29 artiklalla perustettu tietosuojatyöryhmä” on korvattu viittauksella ”[Euroopan tietosuojaneuvosto]”.

varmistukseen, etteivät suunnitellut toimenpiteet vaikuta haitallisesti sisämarkkinoiden toimintaan. Kansallisten sääntelyviranomaisten on otettava komission huomautukset tai suositukset mahdollisimman tarkasti huomioon päättäessään toimenpiteistä.”

18. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin johdanto-osan 10 kappaleessa todetaan seuraavaa:

”Sähköisen viestinnän alalla [asetusta (EU) 2016/679] sovelletaan erityisesti kaikkien sellaisten perusoikeuksien ja -vapauksien turvaamista koskevien kysymysten osalta, jotka eivät nimenomaisesti sisälly tämän direktiivin säännöksiin, rekisterinpitäjän velvoitteet ja yksilöiden oikeudet mukaan lukien. [Asetusta (EU) 2016/679] sovelletaan muihin kuin yleisiin viestintäpalveluihin.”

3 TÄMÄN LAUSUNNON SOVELTAMISALA

19. Yleisen tietosuoja-asetuksen tavoitteena on suojella luonnollisten henkilöiden perusoikeuksia ja -vapauksia ja erityisesti heidän oikeuttaan henkilötietojen suojaan sekä varmistaa henkilötietojen vapaa liikkuvuus unionin sisällä⁷ Tämän tavoitteen saavuttamiseksi yleisessä tietosuoja-asetuksessa vahvistetaan tietojen käsittelyä koskevat yhteiset säännöt, jotta varmistetaan henkilötietojen yhdenmukainen ja tehokas suojelu koko unionissa ja estetään henkilötietojen vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla haittaavat eroavuudet. Säännöillä varmistetaan tasapaino tietojenkäsittelyn (mahdollisten) hyötyjen ja (mahdollisten) haittojen välillä.
20. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tavoitteena on sellaisten kansallisten säännösten yhdenmukaistaminen, joita tarvitaan samantasoisien perusoikeuksien ja -vapauksien, erityisesti yksityisyyttä ja luottamuksellisuutta koskevan oikeuden, suojan varmistamiseksi henkilötietojen käsittelyssä sähköisen viestinnän alalla sekä tällaisten tietojen ja sähköisten viestintälaitteiden ja -palvelujen vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi yhteisössä⁸. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tarkoituksena on näin ollen varmistaa perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa vahvistettujen oikeuksien kunnioittaminen. Tässä yhteydessä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tavoitteena on ”täsmentää ja täydentää” yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiä henkilötietojen käsittelyssä sähköisen viestinnän alalla⁹.
21. Tietosuojaneuvostolle osoitetut kysymykset koskevat ainoastaan käsittelyä, joka kuuluu sekä yleisen tietosuoja-asetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan. Tämän lausunnon soveltamisalan tarkentamiseksi seuraavissa kohdissa selvennetään,
- missä asioissa yleisen tietosuoja-asetuksen ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin välillä ei ole vuorovaikutusta, koska asia ei kuulu yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan
  - missä asioissa yleisen tietosuoja-asetuksen ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin välillä ei ole vuorovaikutusta, koska asia ei kuulu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin soveltamisalaan sekä

⁷ Yleisen tietosuoja-asetuksen 1 artikla.

⁸ Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 1 artiklan 1 kohta.

⁹ Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 1 artiklan 1 ja 2 kohta, joita olisi tulkittava yleisen tietosuoja-asetuksen 94 artiklan 2 kohdan perusteella.

- missä asioissa yleisen tietosuoja-asetuksen ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin välillä on vuorovaikutus, koska asia kuuluu sekä yleisen tietosuoja-asetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan.

3.1 Asiat, jotka eivät kuulu yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan

22. Periaatteessa yleisen tietosuoja-asetuksen aineellinen soveltamisala kattaa kaikenlaisen henkilötietojen käsittelyn riippumatta siitä, mitä teknologiaa käytetään.¹⁰ Yleistä tietosuoja-asetusta ei sovelleta, kun
- ei käsitellä henkilötietoja (esim. oikeushenkilön automatisoidun asiakaspalvelun puhelinnumero tai yritysverkon digitaalisen kopiokoneen IP-osoite eivät ole henkilötietoja);
  - toiminta ei kuulu yleisen tietosuoja-asetuksen aineelliseen soveltamisalaan yleisen tietosuoja-asetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdan perusteella; tai
  - toiminta ei kuulu yleisen tietosuoja-asetuksen alueelliseen soveltamisalaan¹¹.

3.2 Asiat, jotka eivät kuulu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin soveltamisalaan

23. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin erikoisuus on, että kahdella sen säännöksistä on laajempi soveltamisala kuin muilla säännöksillä, joiden soveltamisala rajoittuu yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen yleisissä viestintäverkoissa. Kuten seuraavissa kohdissa todetaan, tästä syystä on vastattava kahteen kysymykseen, ennen kuin voidaan määrittää, kuuluuko toiminta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan vai ei.

3.2.1 Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin yleinen aineellinen soveltamisala

24. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 3 artiklan mukaan sitä sovelletaan *”henkilötietojen käsittelyyn, joka liittyy yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen yleisissä viestintäverkoissa yhteisössä, mukaan luettuina tiedonkeruu- ja tunnistuslaitteita tukevat yleiset viestintäverkot”*.
25. Täten sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi käsittelee ensisijaisesti yleisesti saatavilla olevia sähköisiä viestintäpalveluja ja -verkkoja¹². Sähköisen viestinnän säännöstön¹³ mukaan se kattaa palvelut, jotka ovat sähköisiä viestintäpalveluja toiminnallisesti vastaavia.

---

¹⁰ Ks. myös sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin johdanto-osan 46 kappale.

¹¹ Yleisen tietosuoja-asetuksen 3 artikla. Ks. tietosuojaneuvoston suuntaviivat *”Guidelines 3/2018 on the territorial scope of the GDPR (Article 3)”*, 16. marraskuuta 2018.

¹² Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, Ex-post REFIT evaluation of the ePrivacy Directive 2002/58/EC, SWD(2017) 5, s. 20; Komissiolle laadittu raportti *”ePrivacy Directive: assessment of transposition, effectiveness and compatibility with proposed Data Protection Regulation”*, SMART 2013/0071, s. 24 ja sitä seuraavat sivut.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä.

26. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin yleisen aineellisen soveltamisalan kannalta sitä sovelletaan, kun kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
- kyseessä on sähköinen viestintäpalvelu¹⁴;
  - kyseinen palvelu tarjotaan sähköisessä viestintäverkossa¹⁵;
  - palvelu ja verkko ovat yleisesti saatavilla¹⁶;
  - palvelu ja verkko ovat tarjolla EU:ssa.
27. Toiminta, joka ei täytä kaikkia edellä mainittuja kriteerejä, ei yleensä kuulu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin soveltamisalaan.

Esimerkkejä:

Yritysverkko, joka on saatavilla vain työntekijöille ammatillisiin tarkoituksiin, ei ole ”yleisesti saatavilla oleva” sähköinen viestintäpalvelu. Näin ollen paikkatietojen välitys tällaisessa verkossa ei kuulu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan.¹⁷

Kellon synkronointipalvelu lähettää sähköisessä viestintäverkossa signaalin kaikkiin kelloihin, jotka noudattavat sen synkronointiprotokollaa (vastaanottajien määrä on määrittelemätön). Tämä palvelu on nykyisessä kontekstissa viestintäpalvelun sijaan lähetyspalvelu, eikä se kuulu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan.

---

¹⁴ Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 2 artiklan d kohdassa täsmennetään, että ’viestinnällä’ tarkoitetaan ”tietoa, jota vaihdetaan tai jota siirretään tiettyjen osapuolten kesken yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestintäpalvelun avulla” ja että siihen ei sisälly yleisradiotoiminta, jonka yleisö voi – teoriassa – olla rajoittamaton. Käsite ’sähköinen viestintäpalvelu’ määritellään tällä hetkellä puitedirektiivin 2 artiklan c alakohdassa, mutta 21. joulukuuta 2020 alkaen määritelmä perustuu sähköisen viestinnän säännösten 2 artiklan 4 kohtaan.

¹⁵ Käsite ’sähköinen viestintäverkko’ määritellään tällä hetkellä puitedirektiivin 2 artiklan a kohdassa, mutta 21. joulukuuta 2020 alkaen määritelmä perustuu sähköisen viestinnän säännösten 2 artiklan 1 kohtaan.

¹⁶ Yleisellä palvelulla tarkoitetaan palveluja, jotka ovat samoin perustein kaikkien saatavilla, eikä ainoastaan julkisessa omistuksessa olevia palveluja. Vrt. Euroopan tietosuojavaltuutettu, lausunto 5/2016, Preliminary EDPS Opinion on the review of the ePrivacy Directive (2002/58/EC), s. 12 ja komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle kilpailusta telepalvelumarkkinoilla annetun direktiivin 90/388/ETY asemasta ja täytäntöönpanosta, KOM(1995) 113 lopullinen, 4.4.1995, s. 14.

¹⁷ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, Ex-post REFIT evaluation of the ePrivacy Directive 2002/58/EC, SWD(2017) 5, s. 21, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017SC0005>; komissiolle laadittu raportti ”ePrivacy Directive: assessment of transposition, effectiveness and compatibility with proposed Data Protection Regulation”, SMART 2013/0071, s. 14, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eprivacy-directive-assessment-transposition-effectiveness-and-compatibility-proposed-data>

3.2.2 Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan ja 13 artiklan laajennettu aineellinen soveltamisala

28. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin yleistavoite on varmistaa suuren yleisön perusoikeuksien ja -vapauksien suojeleminen, kun he käyttävät sähköisiä viestintäverkkoja.¹⁸ Tämän tavoitteen perusteella sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohtaa ja 13 artiklaa sovelletaan sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajiin sekä verkkosivuston ylläpitäjiin (esim. evästeiden osalta) tai muihin yrityksiin (esim. suoramarkkinoinnin osalta).¹⁹

Esimerkkejä:

Hakukonepalvelut, jotka tallentavat käyttäjän laitteelle evästeitä tai käyttävät tällaisia evästeitä, kuuluvat sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan laajennettuun aineelliseen soveltamisalaan²⁰.

Verkkosivuston ylläpitäjän suoramarkkinointitarkoituksessa lähettämät ei-toivotut sähköpostiviestit kuuluvat myös sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 13 artiklan laajennettuun aineelliseen soveltamisalaan²¹.

3.3 Asiat, jotka kuuluvat sekä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin että yleisen tietosuojasetuksen aineelliseen soveltamisalaan

29. On useita esimerkkejä käsittelytoimista, jotka kuuluvat sekä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin että yleisen tietosuojasetuksen aineelliseen soveltamisalaan. Yksi selkeä esimerkki on evästeiden käyttö. Käyttötottumuksia seuraavasta internetmainonnasta annetussa lausunnossa 29 artiklan mukainen tietosuojatyöryhmä totesi seuraavaa:

*"Jos tietoja tallennetaan tai noudetaan evästeen tai vastaavan välineen avulla ja näin kerättyjä tietoja voidaan pitää henkilötietoina, sovelletaan 5 artiklan 3 kohdan lisäksi direktiiviä 95/46/EY."*²²

30. Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö vahvistaa, että käsittely voi kuulua samaan aikaan sekä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin että yleisen tietosuojasetuksen aineelliseen soveltamisalaan. Euroopan unionin tuomioistuin sovelsi asiassa *Wirtschaftsakademie*²³

¹⁸ Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: "Tässä direktiivissä säädetään sellaisten kansallisten säännösten yhdenmukaistamisesta, joita tarvitaan samantasoisien perusoikeuksien ja -vapauksien, erityisesti yksityisyyttä ja luottamuksellisuutta koskevan oikeuden, suojan varmistamiseksi henkilötietojen käsittelyssä sähköisen viestinnän alalla sekä tällaisten tietojen ja sähköisten viestintälaitteiden ja -palvelujen vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi yhteisössä."

¹⁹ 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän lausunto 2/2010 käyttötottumuksia seuraavasta internetmainonnasta, 22. kesäkuuta 2010, WP 171, 3.2.1 kohta, s. 9. Lausunto 1/2008 hakukoneisiin liittyvistä tietosuojakysymyksistä (WP 148), 4.1.3 kohta, s. 13; komissiolle laadittu raportti "ePrivacy Directive: assessment of transposition, effectiveness and compatibility with proposed Data Protection Regulation", SMART 2013/0071, s. 9.

²⁰ Lausunto 1/2008 hakukoneisiin liittyvistä tietosuojakysymyksistä (WP 148), 4.1.3 kohta, s. 12.

²¹ Lausunto 1/2008 hakukoneisiin liittyvistä tietosuojakysymyksistä (WP 148), 4.1.3 kohta, s. 12.

²² 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän lausunto 2/2010 käyttötottumuksia seuraavasta internetmainonnasta, 22. kesäkuuta 2010, WP 171, s. 9. Ks. myös lausunto 1/2008 hakukoneisiin liittyvistä tietosuojakysymyksistä (WP 148), 4.1.3 kohta, s. 12–13.

²³ Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio 5.6.2018, C-210/16, ECLI:EU:C:2018:388. Ks. erityisesti 33 ja 34 kohta.

direktiiviä 95/46/EY, vaikka taustalla olevaan käsittelyyn liittyi myös käsittelytoimia, jotka kuuluvat sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan. Julkisasiamies totesi asiassa *Fashion ID*, jonka käsittely on kesken, että kun tapaukseen liittyy sosiaalisen median lisäosia ja evästeitä, molemmat säännöt voivat olla sovellettavissa.²⁴

31. Vaikka direktiivi 95/46/EY korvattiin yleisellä tietosuoja-asetuksella 25. toukokuuta 2018, Euroopan unionin tuomioistuimen ja 29 artiklan mukaisen tietosuojaryhmän tekemät analyysit, joiden mukaan molempia säädöksiä voidaan soveltaa samaan aikaan, ovat merkityksellisiä. Yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 30 kappaleessa kuvaillaan ”verkkotunnistetietojen” määritelmää tarkemmin tavalla, joka tukee tulkintaa, että henkilötietojen käsittely voi kuulua sekä yleisen tietosuoja-asetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan:

”Luonnolliset henkilöt voidaan yhdistää heidän käyttämiensä laitteiden, sovellusten, työkalujen ja protokollien verkkotunnistietoihin, kuten IP-osoitteisiin, evästeisiin tai muihin tunnisteesiin, esimerkiksi radiotaajuustunnisteesiin. Näin käyttäjästä voi jäädä jälkiä, joita voidaan käyttää luonnollisten henkilöiden profilointiin ja tunnistamiseen etenkin, kun niitä yhdistetään yksilöllisiin tunnisteesiin ja muihin palvelimille toimitettuihin tietoihin.”

32. Erityisesti on syytä panna merkille, että ”IP-osoitteet” ja ”evästeet” mainitaan johdanto-osan 30 kappaleessa, jossa todetaan, että IP-osoitteita ja evästeitä voidaan käyttää luonnollisten henkilöiden profilointiin yhdistämällä niitä ”yksilöllisiin tunnisteesiin” ja muihin palvelimille toimitettuihin tietoihin.
33. Toisin sanoen yleisessä tietosuoja-asetuksessa viitataan sen omaa aineellista soveltamisalaa (henkilötietojen käsitettä) selvennettäessä nimenomaisesti käsittelytoimiin, jotka saattavat myös kuulua ainakin osittain sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan.
34. Toinen esimerkki toiminnasta, joka kuuluu sekä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin että yleisen tietosuoja-asetuksen aineelliseen soveltamisalaan, on sähköisen viestintäpalvelun tarjoajien ja niiden palveluja käyttävän luonnollisen henkilön asiakassuhde, johon liittyy toisaalta asiakkaiden henkilötietojen käsittely ja johon toisaalta sovelletaan myös erityisiä sääntöjä esimerkiksi tilaajaluetteloista, eritellystä laskutuksesta ja soittajan tunnistetiedoista. Sähköisten viestintäpalvelujen tuottamat liikennetiedot ja paikkatiedot voivat myös liittyä henkilötietojen käsittelyyn, mikäli ne liittyvät luonnollisiin henkilöihin.
35. Lopuksi yleisen tietosuoja-asetuksen 95 artiklassa ja johdanto-osan 173 kappaleessa vahvistetaan yleisen tietosuoja-asetuksen ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin välinen yleissäännöksen ja erityissäännöksen kaltainen suhde, sillä 95 artiklassa säädetään, että yleisellä tietosuoja-asetuksella ei aseteta luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille lisävelvoitteita sellaisen käsittelyn osalta, joka liittyy yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen yleisissä viestintäverkoissa EU:ssa, suhteessa sellaisiin seikkoihin, joiden osalta niiden on noudatettava sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä säädettyjä erityisiä velvoitteita, joilla on sama tavoite.

***

---

²⁴ Julkisasiamies Michal Bobekin ratkaisuehdotus 19.12.2018, *Fashion ID*, C-40/17, ECLI:EU:C:2018:1039. Ks. erityisesti 111–115 kohta.

36. Tämän lausunnon tarkoituksena on selkeyttää tietosuojaviranomaisten toimivaltaa, tehtäviä ja valtuuksia sellaisissa tapauksissa, jotka kuuluvat sekä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin että yleisen tietosuoja-asetuksen aineelliseen soveltamisalaan ja joita käsiteltiin lyhyesti edeltävissä kohdissa. Seuraavissa kohdissa kuvaillaan joitakin tilanteita, joissa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin ja yleisen tietosuoja-asetuksen säännökset ovat vuorovaikutuksessa keskenään, ja tarkastellaan kunkin sääntökokonaisuuden keskinäistä suhdetta.

4 SÄHKÖISEN VIESTINNÄN TIETOSUOJADIREKTIIVIN JA YLEISEN TIETOSUOJA-ASETUKSEN VUOROVAIKUTUS

37. Vaikka sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin ja yleisen tietosuoja-asetuksen aineellisessa soveltamisalassa on päällekkäisyyksiä, tämä ei välttämättä aiheuta ristiriitaa sääntöjen välillä. Tämä käy ilmeiseksi, kun eri säännöksiä luetaan rinnakkain, ja lisäksi sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 1 artiklan 2 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että ”(t)ämän direktiivin säännöksillä täsmennetään ja täydennetään direktiiviä 95/46/EY [...]”²⁵. Jotta saadaan asianmukainen käsitys sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin ja yleisen tietosuoja-asetuksen vuorovaikutuksesta, on ensin syytä selvittää sähköisen viestinnän 1 artiklan 2 kohdan merkitystä. Tämän jälkeen selvennetään yleisen tietosuoja-asetuksen 95 artiklan merkitystä ja vaikutuksia.

4.1 ”Täsmentäminen”

38. Joillakin sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännöksillä ”täsmennetään” yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiä henkilötietojen käsittelyssä sähköisen viestinnän alalla. *Lex specialis derogat legi generali* -periaatteen mukaan erityissäännöksillä on yleissääntöihin nähden etusija tilanteissa, joita niillä on erityisesti tarkoitus säännellä²⁶. Tilanteissa, joissa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivillä ”täsmennetään” (eli tarkennetaan) yleisen tietosuoja-asetuksen sääntöjä, sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin (erityiset) säännökset ohittavat *lex specialis*-ominaisuudessaan yleisen tietosuoja-asetuksen (yleisemmät) säännökset²⁷. Sellaiseen henkilötietojen käsittelyyn, jota ei nimenomaisesti säännellä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivillä (tai joista sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi ei sisällä ”erityissääntöä”), sovelletaan kuitenkin edelleen yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiä.
39. Yksi esimerkki tilanteesta, jossa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivillä ”täsmennetään” yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiä, on sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 6 artiklassa, joka koskee nk. liikennetietojen käsittelyä. Tavallisesti henkilötietojen käsittely voidaan perustella kaikkien yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklassa mainittujen lainmukaisuutta koskevien edellytysten perusteella. Sähköisen viestintäpalvelun tarjoaja ei kuitenkaan voi soveltaa kaikkia mahdollisia yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklassa säädettyjen mahdollisten lainmukaisuutta koskevia edellytyksiä liikennetietojen käsittelyyn, koska sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 6 artiklassa rajoitetaan nimenomaisesti olosuhteita, joissa liikennetietoja, myös henkilötietoja, voidaan käsitellä. Tässä tapauksessa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin erityisten säännösten on oltava etusijalla yleisen tietosuoja-asetuksen yleisempiin säännöksiin nähden. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 6 artikla ei kuitenkaan rajoita yleisen tietosuoja-asetuksen muiden säännösten, kuten rekisteröidyn oikeuksien, soveltamista. Se ei myöskään tee tyhjäksi vaatimusta siitä, että henkilötietoja on käsiteltävä lainmukaisesti ja asianmukaisesti (yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohta).

²⁵ Yleisen tietosuoja-asetuksen 94 artiklan 2 kohdassa säädetään, että viittauksia kumottuun direktiiviin 95/46/EY pidetään viittauksina yleiseen tietosuoja-asetukseen.

²⁶ Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä asioissa T-60/06 RENV II ja T-62/06 RENV II, 22. huhtikuuta 2016, ECLI:EU:T:2016:233, 81 kohta.

²⁷ 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän lausunto 2/2010 käyttötottumuksia seuraavasta internetmainonnasta, 22. kesäkuuta 2010, WP 171, s. 10.

40. Samankaltainen tilanne liittyy sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohtaan, mikäli loppukäyttäjän laitteelle tallennetut tiedot ovat henkilötietoja. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdassa säädetään, että yleensä tietojen tallentamiseen tai tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttämiseen tarvitaan etukäteissuostumus.²⁸ Siltä osin kuin loppukäyttäjien laitteelle tallennetut tiedot ovat henkilötietoja, sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohta on etusijalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklaan nähden toiminnassa, jossa nämä tiedot tallennetaan tai niitä käytetään. Yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan sekä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 9 ja 13 artiklan välisen vuorovaikutuksen lopputulos on samankaltainen. Mikäli nämä artiklat edellyttävät suostumusta niissä kuvattuihin erityistoimiin, rekisterinpitäjä ei voi käyttää yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklassa vahvistettujen mahdollisten lainmukaisuutta koskevien edellytysten koko valikoimaa.
41. *Lex specialis* -periaatteesta seuraa, että yleissäännöstä poiketaan vain, jos tiettyä asiaa sääntelevä laki sisältää erityissäännön. Tapauksen tosiseikat on analysoitava huolellisesti, jotta saadaan selville, miten pitkälle poikkeus ulottuu, erityisesti tapauksissa, joissa tietoja käsitellään usealla eri tavalla joko samanaikaisesti tai peräkkäin.

Esimerkki:

Tietojen välittäjä suorittaa profilointia evästeiden avulla kerättyjen yksilöiden internetin selailukäyttäytymistä koskevien tietojen perusteella, mutta tiedot saattavat sisältää myös muista lähteistä (esim. kaupallisilta kumppaneilta) saatuja henkilötietoja. Tällaisessa tapauksessa kyseessä olevan tietojenkäsittelyn alaryhmän eli evästeiden tallentamisen tai noutamisen on noudatettava kansallisia säännöksiä, joilla saatetaan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Henkilötietoja, myös evästeillä hankittuja henkilötietoja, voidaan jatkokäsittellä vain, jos siihen on yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklaan perustuva oikeusperusta, jotta käsittely on lainmukaista²⁹.

4.2 "Täydentäminen"

42. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi sisältää myös säännöksiä, joilla "täydennetään" yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiä henkilötietojen käsittelyssä sähköisen viestinnän alalla. Esimerkiksi useiden sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännösten tarkoituksena on suojata yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestintäpalvelun "tilaajia" ja "käyttäjiä". Yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestintäpalvelun tilaajat voivat olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tarkoituksena on yleistä tietosuoja-asetusta täydentäen suojata luonnollisten henkilöiden perusoikeudet ja erityisesti heidän oikeutensa yksityisyyteen, mutta myös oikeushenkilöiden oikeudet edut³⁰.

²⁸ Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan mukaan tilaajan tai käyttäjän päätelaitteen tietoja voidaan myös tallentaa tai käyttää, jos sen ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestinnän välittäminen sähköisissä viestintäverkoissa tai jos se on ehdottoman välttämätöntä tietoyhteiskuntapalvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on erityisesti pyytänyt.

²⁹ Vaikka tietosuojaviranomaiset eivät voi valvoa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanoa (ellei kansallisessa lainsäädännössä myönnetä tätä toimivaltaa kyseisille viranomaisille), tietosuojaviranomaisten olisi otettava huomioon, että käsittelyyn liittyy kokonaisuutena erityistoimia, joiden osalta EU:n lainsäätäjällä on pyrkinyt antamaan lisäsuojaa, jotta tietosuojaviranomaiset eivät heikennä tätä suojaa.

³⁰ Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin johdanto-osan 12 kappale.

4.3 Yleisen tietosuojasetuksen 95 artiklan merkitys

43. Yleisen tietosuojasetuksen 95 artiklassa säädetään, että yleisellä tietosuojasetuksella ”ei aseteta luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille lisävelvoitteita sellaisen käsittelyn osalta, joka liittyy yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen yleisissä viestintäverkoissa unionissa, suhteessa sellaisiin seikkoihin, joiden osalta niiden on noudatettava direktiivissä 2002/58/EY säädettyjä erityisiä velvoitteita, joilla on sama tavoite”. (Alleviivaus lisätty.)
44. Yleisen tietosuojasetuksen 95 artiklan tarkoituksena on näin ollen välttää tarpeettomien hallinnollisten rasitusten asettaminen rekisterinpitäjille, joihin muutoin sovellettaisiin samankaltaisia, muttei aivan samoja, hallinnollisia rasituksia. Tämän artiklan soveltamista havainnollistava esimerkki liittyy henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta ilmoittamista koskevaan velvollisuuteen, josta säädetään sekä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä³¹ että yleisessä tietosuojasetuksessa³². Molemmissa säädetään velvollisuudesta varmistaa turvallisuus sekä velvollisuudesta ilmoittaa henkilötietojen tietoturvaloukkauksista – sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle ja yleisessä tietosuojasetuksessa tietosuojaviranomaiselle. Nämä velvollisuudet ovat sovellettavissa samanaikaisesti näiden kahden eri säädöksen nojalla niiden omien soveltamisalojen mukaisesti. Velvollisuus tehdä ilmoitus molempien säädösten nojalla, kerran yleisen tietosuojasetuksen mukaisesti ja kerran kansallisen sähköisen viestinnän tietosuojalainsäädännön mukaisesti, aiheuttaisi selvästi ylimääräisen rasituksen, eikä siitä olisi välitöntä ilmeistä hyötyä tietosuojan kannalta. Yleisen tietosuojasetuksen 95 artiklan mukaan niiden sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajien, jotka ovat ilmoittaneet henkilötietojen tietoturvaloukkauksista sovellettavan kansallisen sähköisen viestinnän tietosuojalainsäädännön mukaisesti, ei tarvitse ilmoittaa erikseen tietosuojaviranomaisille samasta loukkauksesta yleisen tietosuojasetuksen 33 artiklan mukaisesti.

4.4 Rinnakkaisuus

45. Kun on olemassa erityisiä säännöksiä, jotka sääntelevät tiettyä käsittelytoimea ja toimijoukkoa, olisi sovellettava erityisiä säännöksiä (*lex specialis*), ja kaikissa muissa tapauksissa (eli kun tiettyä käsittelytoimea tai toimijoukkoa ei säännellä erityisillä säännöksillä) sovelletaan yleissääntöä (*lex generalis*).
46. Johdanto-osan 173 kappaleessa vahvistetaan, että yleistä tietosuojasetusta sovelletaan sellaisessa henkilötietojen käsittelyssä, johon ei sovelleta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä säädettyjä erityisiä velvoitteita,

”kaikkiin sellaisiin perusoikeuksien ja -vapauksien suojelua henkilötietojen käsittelyssä koskeviin seikkoihin, joihin ei sovelleta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/58/EY säädettyjä erityisiä velvoitteita, joilla on sama tavoite, rekisterinpitäjää koskevat velvoitteet ja luonnollisten henkilöiden oikeudet mukaan lukien.”³³

³¹ Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 4 artikla.

³² Yleisen tietosuojasetuksen 32–34 artikla.

³³ Johdanto-osan 173 kappaleessa jatketaan, että ”(t)ämän asetuksen ja direktiivin 2002/58/EY keskinäisen suhteen selkeyttämiseksi olisi kyseistä direktiiviä tarkistettava. Kun tämä asetus on hyväksytty, direktiiviä 2002/58/EY olisi tarkasteltava uudelleen erityisesti sen ja tämän asetuksen keskinäisen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.” Tämä uudelleentarkastelu on yhä kesken.

47. Yleisen tietosuojasetuksen johdanto-osan 173 kappaleessa todetaan uudelleen sama asia, joka todettiin jo sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin johdanto-osan 10 kappaleessa, jossa säädetään seuraavaa: *"Sähköisen viestinnän alalla [asetusta (EU) 2016/679] sovelletaan erityisesti kaikkien sellaisten perusoikeuksien ja -vapauksien turvaamista koskevien kysymysten osalta, jotka eivät nimenomaisesti sisälly tämän direktiivin säännöksiin, rekisterinpitäjän velvoitteet ja yksilöiden oikeudet mukaan lukien."*
48. Esimerkiksi yleisen viestintäverkon tai yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestintäpalvelun tarjoajan on noudatettava kansallisia sääntöjä, joilla liikennetietoja koskeva sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 6 artiklan 2 kohta on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, kun tarjoaja käsittelee tilaajalaskutusta ja yhteenliittämismaksuja varten tarvittavia tietoja. Koska sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi ei sisällä erityissäännöksiä esimerkiksi oikeudesta saada pääsy tietoihin, sovelletaan yleisen tietosuojasetuksen säännöksiä. Vastaavasti sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin johdanto-osan 32 kappaleessa vahvistetaan, että jos sähköisen viestintäpalvelun tai lisäarvopalvelun tarjoaja tekee alihankintasopimuksen toisen yksikön kanssa näiden palvelujen tarjoamisessa tarvittavien tietojen käsittelystä, alihankintasopimuksen ja sitä seuraavan tietojenkäsittelyn olisi kaikilta osin täytettävä yleisessä tietosuojasetuksessa säädettyt henkilötietojen valvoja ja käsittelijöitä koskevat vaatimukset.

***

49. Edellisissä kohdissa kuvailtiin, miten sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin ja yleisen tietosuojasetuksen säännökset ovat vuorovaikutuksessa keskenään, kun käsittely kuuluu molempien säädösten aineelliseen soveltamisalaan. Seuraavissa kohdissa siirrytään ratkaisemaan tietosuojaneuvostolle esitetyt kysymykset tietosuojaviranomaisten toimivallasta, tehtävistä ja valtuuksista tapauksissa, jotka kuuluvat ainakin osittain sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin soveltamisalaan.

5 TIETOSUOJAVIRANOMAISTEN TOIMIVALTA, TEHTÄVÄT JA VALTUUDET

50. Belgian tietosuojaviranomainen esitti tietosuojaneuvostolle yleisen tietosuojasetuksen 55–58 artiklassa määritetystä tietosuojaviranomaisten toimivallasta, tehtävistä ja valtuuksista kaksi kysymystä, jotka voidaan muotoilla uudelleen seuraavasti:
- Rajoittaako pelkästään se tosiseikka, että henkilötietojen käsittely kuuluu sekä yleisen tietosuojasetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan, tietosuojaviranomaisten yleisen tietosuojasetuksen mukaista toimivaltaa, tehtäviä ja valtuuksia? Onko toisin sanoen olemassa tietojenkäsittelytoimien alaryhmä, joka tietosuojaviranomaisten olisi jätettävä tarkastelunsa ulkopuolelle, ja missä määrin näin olisi tällöin toimittava?
  - Olisiko tietosuojaviranomaisten otettava huomioon sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännökset käyttäessään yleisen tietosuojasetuksen mukaista toimivaltaansa ja valtuuksiaan ja hoitaessaan sen mukaisia tehtäviään (esim. arvioidessaan käsittelyn laillisuutta) ja missä määrin kyseiset säännökset olisi tällöin otettava huomioon? Olisiko toisin sanoen yleisen tietosuojasetuksen noudattamista arvioitaessa otettava huomioon vai jätettävä huomiotta

kansallisten sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjen rikkominen ja missä olosuhteissa näin olisi siinä tapauksessa toimittava?

51. Ensi alkuun on pantava merkille, että jäsenvaltioiden on varmistettava unionin oikeuden täysi tehokkuus erityisesti säätämällä asianmukaisista täytäntöönpanomekanismeista. Tämä velvollisuus perustuu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 4 artiklan 3 kohdassa vahvistettuun vilpittömän yhteistyön periaatteeseen³⁴. Seuraavissa kohdissa kuvaillaan lyhyesti yleisen tietosuojasetuksen ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä ja niiden välistä vuorovaikutusta.

---

³⁴ SEU-sopimuksen 4 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa: ”Vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti unioni ja jäsenvaltiot kunnioittavat ja avustavat toisiaan perussopimuksista johtuvia tehtäviä täyttäessään. Jäsenvaltiot toteuttavat kaikki yleis- tai erityistoimenpiteet, joilla voidaan varmistaa perussopimuksista tai unionin toimielinten säädöksistä johtuvien velvoitteiden täyttäminen. Jäsenvaltiot tukevat unionia sen täyttäessä tehtäviään ja pidättäytyvät kaikista toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa unionin tavoitteiden toteutumisen.”

5.1 Yleisen tietosuojasetuksen täytäntöönpano

52. Yleisessä tietosuojasetuksessa säädetään, että riippumattomat tietosuojaviranomaiset valvovat sen säännösten täytäntöönpanoa. Tässä yhteydessä olisi huomattava myös, että EU:n perusoikeuskirjan 8 artiklan mukaan riippumattoman viranomaisen on valvottava henkilötietojen käsittelyä:

”8 artikla – Henkilötietojen suoja

1. Jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan.

2. Tällaisten tietojen käsittelyn on oltava asianmukaista ja sen on tapahduttava tiettyä tarkoitusta varten ja asianomaisen henkilön suostumuksella tai muun laissa säädetyn oikeuttavan perusteen nojalla. Jokaisella on oikeus tutustua niihin tietoihin, joita hänestä on kerätty, ja saada ne oikaistuksi.

*3. **Riippumaton viranomainen valvoo näiden sääntöjen noudattamista.***

53. Tietosuojaviranomaisille annetaan tähän liittyvä oikeudellinen toimivalta, joka vahvistetaan yleisen tietosuojasetuksen 51 artiklan 1 kohdassa ja joka on valvoa yleisen tietosuojasetuksen soveltamista luonnollisten henkilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien suojaamiseksi käsittelyssä ja henkilötietojen vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi unionissa.
54. Yleinen tietosuojasetus sisältää yhden poikkeuksen tästä toimivallasta ja yhden mahdollisuuden poiketa siitä:
- valvontaviranomaisten toimivalta ei kata henkilötietojen käsittelyn valvontaa, kun tuomioistuimet suorittavat käsittelyn lainkäyttötehtäviensä yhteydessä (yleisen tietosuojasetuksen 55 artiklan 3 kohta);
  - jäsenvaltiot voivat säätää käsittelylle journalistisia tarkoituksia varten tai akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten vapautuksia ja poikkeuksia muun muassa VI luvun (riippumattomat valvontaviranomaiset) ja VII luvun (yhteistyö ja yhdenmukaisuus) säännöksistä (yleisen tietosuojasetuksen 85 artikla).

Lisäksi tietosuojaviranomaisten valtuuksia voidaan laajentaa yleisen tietosuojasetuksen 58 artiklan 6 kohdan nojalla ja erityisesti voidaan antaa valtuus määrätä sakkoja viranomaisille tai julkishallinnon elimille, jos jäsenvaltio säätää niin kansallisessa lainsäädännössä (yleisen tietosuojasetuksen 83 artiklan 7 kohta).

Koska nämä säännökset ovat poikkeuksia yleissääntöön, niitä on tulkittava suppeasti.

55. Silloin kun yleinen tietosuojasetus rajoittaa tietosuojaviranomaisten toimivaltaa, tehtäviä tai valtuuksia tai sallii niihin poikkeuksia, se todetaan nimenomaisesti. Yleinen tietosuojasetus ei myöskään millään tavalla estä tietosuojaviranomaisia käyttämästä toimivaltaansa ja valtuuksiaan ja hoitamasta tehtäviään käsittelyn yhteydessä, mikäli se kuuluu yleisen tietosuojasetuksen aineelliseen soveltamisalaan. Kysymys onkin näin ollen siitä, onko unionin lainsäätäjät ennakoineet tai sallineet poikkeamisen tietosuojaviranomaisten yleisestä toimivallasta tapauksissa, joissa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännöksiä sovelletaan tarkasteltavana olevaan käsittelyyn.

5.2 Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin täytäntöönpano

56. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännösten täytäntöönpano liittyy tiiviisti puitedirektiiviin³⁵, jonka 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että *"(j)äsenvaltioiden on varmistettava, että kustakin tässä direktiivissä ja erityisdirektiiveissä kansallisille sääntelyviranomaisille osoitetusta tehtävästä huolehtii toimivaltainen elin"*³⁶.
57. Puitedirektiivin 2 artiklan g alakohdassa määritellään, että "kansallisella sääntelyviranomaisella" tarkoitetaan
- "elintä tai elimiä, joiden hoidettavaksi jäsenvaltio on antanut tässä direktiivissä tai erityisdirektiiveissä tarkoitetut sääntelytehtävät"*.
58. Jäsenvaltiot ovat valinneet eri tapoja osoittaa kansallisten sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjen täytäntöönpanon valvonta yhdelle tai useammalle elimelle³⁷. Tämä vaihtelun aste on mahdollinen, koska sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä säädetään vain joitakin yleisiä tavoitteita, jotka jäsenvaltioiden on saavutettava tässä asiassa.
59. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä ei todeta, että vain yksi kansallinen elin olisi toimivaltainen valvomaan sen säännösten täytäntöönpanoa. Itse asiassa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 a artiklassa säädetään nimenomaisesti, että useampi kuin yksi kansallinen elin voi olla toimivaltainen valvomaan sen säännösten täytäntöönpanoa. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 a artiklassa säädetään myös siitä, miten jäsenvaltioiden on pantava direktiivi täytäntöön ja valvottava sen täytäntöönpanoa, muun muassa velvoitteista, joiden mukaan jäsenvaltioiden on säädetävä seuraamusjärjestelmästä, annettava valtuudet säännösten rikkomisen lopettamiseen sekä annettava tutkintavaltuudet ja voimavarat seuraavasti:

"1. Jäsenvaltioiden on säädetävä seuraamusjärjestelmästä, jota sovelletaan tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen ja johon sisältyy tarvittaessa rangaistusseuraamuksia, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet seuraamusten täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia sekä rikkomuksen keston nähden riittäviä, vaikka säännösten rikkominen olisi sittemmin oikaistu. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöksistä komissiolle 25 päivään toukokuuta 2011 mennessä sekä ilmoitettava viipymättä kaikista niihin vaikuttavista muutoksista.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla ja tarvittaessa muilla kansallisilla elimillä on valtuudet määrätä 1 kohdassa tarkoitettun

---

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/21/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi), sellaisena kuin se on muutettuna.

³⁶ Puitedirektiivin 2 artiklan l alakohdassa selvennetään, että *"erityisdirektiiveillä' [tarkoitetaan] direktiiviä 2002/20/EY (valtuutusdirektiivi), direktiiviä 2002/19/EY (käyttöoikeusdirektiivi), direktiiviä 2002/22/EY (yleispalveludirektiivi) ja henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla 12 päivänä heinäkuuta 2002 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/58/EY (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi)"*.

³⁷ Komissiolle laadittu raportti "ePrivacy Directive: assessment of transposition, effectiveness and compatibility with proposed Data Protection Regulation", SMART 2013/0071, s. 33 ff.

säännösten rikkomisen lopettamisesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisesti saatavilla olevien oikeussuojakeinojen käyttöä.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla ja tarvittaessa muilla kansallisilla elimillä on tarvittavat tutkintavaltuudet ja voimavarat, mukaan lukien oikeus saada kaikki tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten täytäntöönpanon valvonnassa mahdollisesti tarvitsemansa tiedot.

4. Asianomaiset kansalliset sääntelyviranomaiset voivat toteuttaa toimenpiteitä tehokkaan rajat ylittävän yhteistyön varmistamiseksi tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten lakien täytäntöönpanon valvonnassa ja yhdenmukaisten edellytysten luomiseksi sellaisten palvelujen tarjoamiselle, joihin liittyy rajat ylittäviä tiedonsiirtoja.”

60. Lisäksi sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 artiklan 2 kohta sisältää säännöksen, jossa viitataan direktiivin 95/46/EY säännöksiin oikeuskeinoista, vastuista ja seuraamuksista ja jota on pidettävä nyt viittauksena yleiseen tietosuojasetukseen:

”Direktiivin 95/46/EY III jakson säännöksiä oikeuskeinoista, vastuista ja seuraamuksista sovelletaan ottaen huomioon tämän direktiivin mukaisesti annetut kansalliset säännökset ja tästä direktiivistä johtuvat henkilökohtaiset oikeudet.”

61. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 artiklan 3 kohdassa säädetään myös seuraavaa:

”Direktiivin 95/46/EY 29 artiklalla perustetun tietosuojatyöryhmän on huolehdittava direktiivin 30 artiklassa tarkoitetuista tehtävistä myös tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa asioissa eli perusoikeuksien ja -vapauksien sekä oikeutettujen etujen suojaamisessa sähköisen viestinnän alalla.”³⁸

5.3 Yleisen tietosuojasetuksen ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin täytäntöönpanon risteäminen

62. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivillä täsmennetään ja täydennetään yleistä tietosuojasetusta, ja lisäksi siinä viitataan oikeuskeinoja, vastuita ja seuraamuksia koskeviin tietosuojasetuksen säännöksiin (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 artiklan 2 kohta, jota tulkitaan yleisen tietosuojasetuksen 94 artiklan perusteella).

5.3.1 Ensimmäinen kysymys: jäävätkö tietyt käsittelytoimet tietosuojaviranomaisten tarkastelun ulkopuolelle?

- *Rajoittaako pelkästään se tosiseikka, että henkilötietojen käsittely kuuluu sekä yleisen tietosuojasetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan, tietosuojaviranomaisten yleisen tietosuojasetuksen mukaista toimivaltaa, tehtäviä ja valtuuksia?*

---

³⁸ Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 artiklan 3 kohdassa säädetään, että ”(d)irektiivin 95/46/EY 29 artiklalla perustetun tietosuojatyöryhmän on huolehdittava direktiivin 30 artiklassa tarkoitetuista tehtävistä myös tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa asioissa eli perusoikeuksien ja -vapauksien sekä oikeutettujen etujen suojaamisessa sähköisen viestinnän alalla”.

Yleisen tietosuojasetuksen 94 artiklan 2 kohdassa säädetään, että ”(v)iittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän asetukseen. Viittauksia direktiivin 95/46/EY 29 artiklalla perustettuun tietosuojatyöryhmään pidetään viittauksina tällä asetuksella perustettuun Euroopan tietosuojaneuvostoon.”

Näin ollen direktiivin 95/46/EY 30 artiklaa pidetään viittauksena yleisen tietosuojasetuksen 70 artiklan (Tietosuojaneuvoston tehtävät) asiaankuuluviin kohtiin.

Onko toisin sanoen olemassa käsittelytoimien alaryhmä, joka tietosuojaviranomaisten olisi jätettävä tarkastelunsa ulkopuolelle, ja mitkä käsittelytoimet olisi tällöin jätettävä tarkastelun ulkopuolelle?

63. Yleisen tietosuoja-asetuksen mukaan jäsenvaltioiden on nimitettävä yksi tai useampi valvontaviranomainen. Jäsenvaltiot ovat saattaneet nimittää saman viranomaisen toimivaltaiseksi valvomaan (osittain) sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin kansallista täytäntöönpanoa, mutta ne ovat myös saattaneet valita yhden tai useamman muun viranomaisen, kuten televiestintäalan kansallisen sääntelyviranomaisen, kuluttajansuojajärjestön tai ministeriön.
64. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä annetaan jäsenvaltioiden valita joustavasti, minkä viranomaisen tai elimen tehtäväksi ne antavat direktiivin säännösten täytäntöönpanon valvonnan.
65. Vaikka sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä viitataan yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiin oikeuskeinojen, vastuiden ja seuraamusten osalta (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 artiklan 2 kohta), sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 a artiklan 1 kohdassa yksilöidään sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin täytäntöönpanoa ja sen valvontaa koskevat säännökset. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 a artiklan 1 kohdassa säädetään esimerkiksi seuraavaa: *"Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamusjärjestelmästä, jota sovelletaan tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen ja johon sisältyy tarvittaessa rangaistusseuraamuksia, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet seuraamusten täytäntöönpanon varmistamiseksi [...]."* Siten sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä annetaan jäsenvaltioille nimenomaisesti harkintavaltaa seuraamusten osalta, eikä 15 artiklan 2 kohta vaikuta jäsenvaltioille tarjottuun harkintavaltaan täytäntöönpanon valvonnan osalta (eli valtaan päättää, mikä taho valvoo sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännösten täytäntöönpanoa).³⁹
66. Jos kansallisessa lainsäädännössä myönnetään sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin täytäntöönpanon valvontaa koskeva toimivalta tietosuojaviranomaiselle, lainsäädännössä olisi myös määritettävä tietosuojaviranomaisen tehtävät ja toimivaltuudet sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin täytäntöönpanon valvonnan yhteydessä. Tietosuojaviranomainen ei voi automaattisesti noudattaa yleisessä tietosuoja-asetuksessa vahvistettuja tehtäviä ja toimivaltuuksia valvoessaan kansallisten sähköisen viestinnän tietosuoja-sääntöjen täytäntöönpanoa, koska nämä yleisen tietosuoja-asetuksen tehtävät ja toimivaltuudet ovat sidoksissa yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanon valvontaan. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan antaa tehtäviä ja valtuuksia, joissa on vaikutteita yleisestä tietosuoja-asetuksesta, mutta siinä voidaan myös myöntää tietosuojaviranomaiselle muita tehtäviä ja valtuuksia kansallisten sähköisen viestinnän tietosuoja-sääntöjen täytäntöönpanon valvomista varten sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 a artiklan mukaisesti.
67. Harkintavaltaa on vain korkeamman tason säännöissä määritettyjen vaatimusten ja rajojen sisällä. Perusoikeuskirjan 8 artiklan 3 kohdassa edellytetään, että riippumaton viranomainen valvoo henkilötietojen suoja koskevien sääntöjen noudattamista⁴⁰.

---

³⁹ Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 a artiklan 1 kohta otettiin käyttöön direktiivissä 2009/136/EY (jolla muutettiin sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä).

⁴⁰ Direktiivin 95/46/EY 28 artiklaa koskevassa Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä on selvennetty itsenäisyyttä koskevia vaatimuksia: ks. esim. tuomio 9.3.2010, C-518/07 (komissio v. Saksa), 17 kohta

68. Kun henkilötietojen käsittely kuuluu sekä yleisen tietosuoja-asetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan, tietosuojaviranomaiset ovat toimivaltaisia valvomaan niiden käsittelyn kansallisten sääntöjen piiriin kuuluvia alaryhmiä, joilla sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, ainoastaan, jos kansallisessa lainsäädännössä osoitetaan tämä toimivalta tietosuojaviranomaisille. Tämä ei kuitenkaan vaikuta yleisessä tietosuoja-asetuksessa tietosuojaviranomaisille myönnettyyn toimivaltaan sellaisten käsittelytoimien osalta, joihin ei sovelleta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin sisältämiä erityissääntöjä. Tätä rajausta ei voi muokata kansallisella lailla, jolla sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä (esim. laajentamalla aineellista soveltamisalaa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin edellyttämää suuremmaksi ja myöntämällä tällaista säännöstä koskeva yksinomainen toimivalta kansalliselle sääntelyviranomaiselle).
69. Tietosuojaviranomaiset ovat toimivaltaisia valvomaan yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanoa. Pelkästään se tosiseikka, että käsittelyn alaryhmä kuuluu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin soveltamisalaan, ei rajoita tietosuojaviranomaisten yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista toimivaltaa.
70. Silloin kun yksinomainen toimivalta on annettu jollekin muulle elimelle kuin tietosuojaviranomaiselle, kansallinen prosessilaki määrittää, mitä tulisi tapahtua, jos rekisteröidyt kuitenkin tekevät valituksia tietosuojaviranomaiselle esimerkiksi henkilötietojen käsittelystä liikenne- tai paikkatietojen muodossa, ei-toivotusta sähköisestä viestinnästä tai henkilötietojen keräämisestä käyttämällä evästeitä, mutta eivät samalla tee valitusta yleisen tietosuoja-asetuksen (mahdollisesta) rikkomisesta.

5.3.2 Toinen kysymys: jäävätkö kansalliset sähköisen viestinnän tietosuojasäännökset soveltamisalan ulkopuolelle?

- *Olisiko tietosuojaviranomaisten otettava huomioon sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännökset käyttäessään yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista toimivaltaansa ja valtuuksiaan ja hoitaessaan sen mukaisia tehtäviään (esim. arvioidessaan käsittelyn laillisuutta) ja missä määrin kyseiset säännökset olisi tällöin otettava huomioon? Olisiko toisin sanoen yleisen tietosuoja-asetuksen noudattamista arvioitaessa otettava huomioon vai jätettävä huomiotta kansallisten sähköisen viestinnän tietosujasääntöjen rikkominen ja missä olosuhteissa näin olisi siinä tapauksessa toimittava?*
71. Seuraava esimerkki selventää, miten kysymys eroaa ensimmäisestä kysymyksestä. Tietojen välittäjä suorittaa profilointia kahdesta erillisestä lähteestä saatujen tietojen perusteella. Ensimmäisenä lähteenä ovat yksilöiden internetin selailukäyttäytymisestä kerätyt tiedot, joiden keräämisessä on käytetty evästeitä ja/tai muita laitetunnisteita. Toisena lähteenä ovat kaupallisilta kumppaneilta saadut tiedot. Kaupalliset kumppanit jakavat tietoa arvontojen tai hinnanalautusohjelmien osallistujista.
72. Yksilöiden profilointi henkilötietojen perusteella kuuluu yleensä yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan ja siten tietosuojaviranomaisten toimivaltaan. Jos tietosuojaviranomainen saa valituksen tietojen välittäjän toteuttamista profilointitoimista, missä määrin tietosuojaviranomainen

---

ja sitä seuraavat kohdat; tuomio 16.10.2012, C-614/10 (komissio v. Itävalta), 36 kohta ja sitä seuraavat kohdat; tuomio 6.10.2015, C-362/14 (Safe Harbour), 41 kohta ja sitä seuraavat kohdat; tuomio 21.12.2016, C-203/15 ja C-698/15 (Tele2/Watson), 123 kohta.

voi ottaa huomioon erityissäännöt, tässä tapauksessa kansalliset sähköisen viestinnän tietosuojasäännöt, kun viranomaisen arvioi yleisen tietosuoja-asetuksen noudattamista?

73. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi on esimerkki säädöksestä, joka tarjoaa erityistä suojelua tietyille sellaisten tietojen luokille, jotka saattavat olla henkilötietoja. Muut säädöstekstit tarjoavat myös erityistä suojelua tietyille tietolajeille, jotka saattavat olla henkilötietoja eri syistä (esim. käsittelyn konteksti, tietojen luonne tai rekisteröidylle aiheutuvat riskit).⁴¹
74. Jäsenvaltioiden on nimitettävä yksi tai useampi viranomaisen valvomaan sen kansallisen lain noudattamista, jolla sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja kyseinen viranomaisen on (tai kyseiset viranomaiset ovat) tällöin vastuussa tuon lain täytäntöönpanon valvonnasta. Kansallista lakia, jolla sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, sovelletaan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin sääntelemiin tiettyihin käsittelytoimiin (esim. käsittelytoimeen, joka koostuu tietojen tallentamisesta loppukäyttäjien laitteille tai tällaisten tietojen käytöstä).
75. Jollei kansallisessa laissa anneta tietosuojaviranomaisille tällaista toimivaltaa, tietosuojaviranomaiset eivät voi valvoa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin (osaksi kansallista lainsäädäntöä saattaneen kansallisen lain) säännösten täytäntöönpanoa sellaisenaan, kun ne käyttävät yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista toimivaltaansa. Kuten edellä kuitenkin todettiin, sellainen henkilötietojen käsittely, johon liittyy sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan kuuluvia toimia, voi liittyä muihin osa-alueisiin, joista sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi ei sisällä ”erityissääntöä”. Esimerkiksi sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohta sisältää erityissäännön, joka koskee tietojen tallentamista tai tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttämistä. Se ei sisällä erityissääntöä mistään aiemmista tai myöhemmistä käsittelytoimista (esim. verkkoselailutoimintaa koskevien tietojen tallentaminen ja analysointi käyttötottumuksia seuraavan internetmainonnan tai tietoturvan tarkoituksiin). Näin ollen tietosuojaviranomaiset ovat täysin toimivaltaisia arvioimaan kaikkien muiden käsittelytoimien lainmukaisuutta, jotka toteutetaan tietojen loppukäyttäjän päälaitteelle tallentamisen tai niiden käytön jälkeen⁴².

---

⁴¹ Tästä on esimerkki rahoitusosalta, jossa erityistä suojelua myönnetään tiedoille, joita käytetään henkilön luottokelpoisuuden arviointiin, tai hallinnollisten seuraamusten julkisuudelle. Lisätietoja: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta, 21 artiklan 1 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta, 68 ja 69 artikla. Toinen esimerkki löytyy kliinisiä lääketutkimuksia koskevista säännöistä: Ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 536/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden kliinisistä lääketutkimuksista ja direktiivin 2001/20/EY kumoamisesta, 28–35 artikla.

⁴² Tässä yhteydessä on viitattava tietosuojatyöryhmän lausuntoon oikeutetusta intressistä (lausunto 6/2014) sekä tietosuojatyöryhmän lausuntoon käyttötarkoituksen rajaamisesta (lausunto 3/2013). Kyseisissä lausunnoissa selvennetään, että tiettyihin käyttötottumuksia seuraavan mainonnan muotoihin tarvitaan rekisteröidyn suostumus, eikä tämä johdu pelkästään 5 artiklan 3 kohdasta. Käyttötarkoituksen rajaamisesta annetussa lausunnossa todetaan seuraavaa:

76. Yleisen tietosuojasetuksen rikkominen saattaa rikkoa myös kansallisia sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjä. Tietosuojaviranomainen voi ottaa sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjen rikkomista koskevan havainnon huomioon, kun viranomainen soveltaa yleistä tietosuojasetusta (esim. arvioi yleisen tietosuojasetuksen 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun lainmukaisuuden tai kohtuullisuuden periaatteen noudattamista). Kaikki täytäntöönpanopäätökset on kuitenkin perusteltava yleisen tietosuojasetuksen perusteella, ellei tietosuojaviranomaiselle ole myönnetty lisätoimivaltaa jäsenvaltion lainsäädännössä.
77. Jos kansallisessa lainsäädännössä nimitetään tietosuojaviranomainen sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin nojalla toimivaltaiseksi viranomaiseksi, kyseinen tietosuojaviranomainen on toimivaltainen valvomaan suoraan kansallisten sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjen täytäntöönpanoa yleisen tietosuojasetuksen lisäksi (muutoin näin ei ole).
78. Yleisenä huomautuksena on todettava, että kun useat viranomaiset ovat toimivaltaisia eri säädösten osalta, niiden olisi varmistettava, että molempien säädösten täytäntöönpanon valvonta on yhdenmukaista, jotta muun muassa vältetään ne bis in idem -periaatteen loukkaaminen tapauksissa, joissa yleisen tietosuojasetuksen säännösten ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännösten rikkomiset, jotka ovat tapahtuneet yhden käsittelytoimen yhteydessä, ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa.

6 YHTEISTYÖMENETTELYN JA YHDENMUKAISUUSMEKANISMIN SOVELLETTAVUUS

79. Belgian tietosuojaviranomaisen kolmas kysymys tietosuojaneuvostolle voidaan muotoilla uudelleen seuraavasti:
- *Missä määrin yhteistyömenettely ja yhdenmukaisuusmekanismi ovat sovellettavissa sellaiseen käsittelyyn, joka ainakin eräiden käsittelytoimien yhteydessä kuuluu sekä yleisen tietosuojasetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan?*
80. Yleisen tietosuojasetuksen VII luvun mukaan tietosuojaviranomaisten käytössä oleva yhteistyömenettely ja yhdenmukaisuusmekanismi koskevat yleisen tietosuojasetuksen säännösten soveltamisen valvontaa. Yleisen tietosuojasetuksen mekanismeja ei sovelleta sellaisenaan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin sisältämien säännösten täytäntöönpanon valvontaan.

Toinen mahdollinen skenaario on, että organisaatio haluaa erityisesti analysoida tai ennustaa yksittäisten asiakkaiden henkilökohtaisia mieltymyksiä, käyttäytymistä ja asenteita, joita myöhemmin käytetään kyseisiä asiakkaita koskevien toimenpiteiden tai päätösten perusteina ja että tällaisissa tapauksissa olisi lähes aina vaadittava vapaaehtoista, yksilöityä, tietoista ja yksiselitteistä suostumusta, jota ilman tietojen jatkokäyttöä ei voida pitää sääntöjenmukaisena. Tärkeää on, että tällainen suostumus olisi vaadittava esimerkiksi suoramarkkinointitarkoituksiin suoritettavaa seuranta- ja profilointia, käyttötottumuksia seuraavaa mainontaa, tietojen välittämistä, paikkaan perustuvaa mainontaa tai seurantaan perustuvia digitaalisia markkinatutkimuksia varten.

Oikeutetun intressin käsitteestä annetussa lausunnossa todetaan seuraavaa:

”Sen sijaan, että tarjotaan vain mahdollisuus kieltää tämäntyyppinen profilointi ja kohdennettu mainonta, tarvittaisiin tietoinen suostumus 7 artiklan a kohdan, mutta myös sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan nojalla. Näin ollen tässä ei saisi käyttää 7 artiklan f alakohtaa käsittelyn oikeudellisena perusteena.”

81. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 artiklan 3 kohdassa säädetään joka tapauksessa seuraavaa:

"[Euroopan tietosuojaneuvoston] on huolehdittava [asetuksen (EU) 2016/679 70 artiklassa] tarkoitetuista tehtävistä myös tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa asioissa eli perusoikeuksien ja -vapauksien sekä oikeutettujen etujen suojaamisessa sähköisen viestinnän alalla."

82. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin täytäntöönpanosta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten välisestä yhteistyöstä säädetään sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 15 a artiklan 4 kohdassa säädetään, että *"(a)sianomaiset kansalliset sääntelyviranomaiset voivat toteuttaa toimenpiteitä tehokkaan rajat ylittävän yhteistyön varmistamiseksi tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten lakien täytäntöönpanon valvonnassa ja yhdenmukaisten edellytysten luomiseksi sellaisten palvelujen tarjoamiselle, joihin liittyy rajat ylittäviä tiedonsiirtoja [...]"*.
83. Tällaista rajat ylittävää yhteistyötä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin täytäntöönpanon valvonnasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten, tietosuojaviranomaisten, kansalliset sääntelyviranomaiset ja muut viranomaiset mukaan luettuina, välillä voidaan tehdä siinä määrin kuin asiasta vastaavat kansalliset sääntelyviranomaiset hyväksyvät toimenpiteitä tällaisen yhteistyön sallimiseksi.
84. On huomattava, että yhteistyömenettelyä ja yhdenmukaisuusmekanismia sovelletaan kuitenkin täysimääräisesti, mikäli käsittelyyn sovelletaan yleisen tietosuoja-asetuksen yleisiä säännöksiä (eikä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin sisältämää erityissääntöä). Vaikka esimerkiksi henkilötietojen käsittelyssä (esim. profiloinnissa) hyödynnetään osittain loppukäyttäjän laitteelle tallennettujen tietojen käyttöä, tietosuojasääntöihin, joista ei säädetä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä (esim. rekisteröidyn oikeudet, käsittelyn periaatteet) ja jotka koskevat mitä tahansa henkilötietojen käsittelyä, joka toteutetaan loppukäyttäjän laitteelle tallennettujen tietojen käytön jälkeen, sovelletaan yleisen tietosuoja-asetuksen säännöksiä, myös yhteistyömenettelyä ja yhdenmukaisuusmekanismia.
85. Käytännössä tietosuojaviranomaisten on valittava harkiten, mitä yhteyttä ne käyttävät, erityisesti silloin, kun tietosuojaviranomaiset eivät ainoastaan valvo yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanoa, vaan ne ovat myös toimivaltaisia valvomaan (osittain) sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin kansallisen täytäntöönpanosäädöksen täytäntöönpanoa. Oletusarvoista yhteyttä – joka yksilöidään yleisen tietosuoja-asetuksen VII luvussa (Yhteistyö ja yhdenmukaisuus) – käytetään mihin tahansa ja kaikkiin menettelyn osiin, joissa on tarkoitus käyttää yleisen tietosuoja-asetuksen myöntämiä täytäntöönpanovaltuuksia vastauksena yleisen tietosuoja-asetuksen rikkomiseen. Tietosuojaviranomaiset voivat käyttää harkinnanvaraista yhteyttä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin kansallisen täytäntöönpanosäädöksen myöntämien erillisten täytäntöönpanovaltuuksien yhteydessä ja vain jos menettelyn tavoitteena on vastata sellaisten kansallisten sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjen rikkomiseen, jotka koskevat sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivillä säänneltyjä erityisiä toimintatapoja. Heti, kun menettely koskee yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia asioita, tietosuojaviranomaisten on sovellettava yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädettyä yhteistyömenettelyä ja yhdenmukaisuusmekanismia.

7 PÄÄTELMÄT

- *Rajoittaako pelkästään se tosiseikka, että henkilötietojen käsittely kuuluu sekä yleisen tietosuoja-asetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan, tietosuojaviranomaisten yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista toimivaltaa, tehtäviä ja valtuuksia? Onko toisin sanoen olemassa tietojenkäsittelytoimien alaryhmä, joka tietosuojaviranomaisten olisi jätettävä tarkastelunsa ulkopuolelle, ja milloin näin olisi siinä tapauksessa toimittava?*
86. Jos henkilötietojen käsittely kuuluu sekä yleisen tietosuoja-asetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan, tietosuojaviranomaiset ovat toimivaltaisia valvomaan tietojenkäsittelytoimia, joihin sovelletaan kansallisia sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjä, ainoastaan silloin, kun kansallisessa lainsäädännössä myönnetään niille tämä toimivalta, ja tällainen valvonta on toteutettava niiden valvontavaltuuksien rajoissa, jotka viranomaiselle annetaan kansallisessa laissa, jolla sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.
87. Tietosuojaviranomaiset ovat toimivaltaisia valvomaan yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanoa. Pelkästään se tosiseikka, että käsittelyn alaryhmä kuuluu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin soveltamisalaan, ei rajoita tietosuojaviranomaisten yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista toimivaltaa.
- *Olisiko tietosuojaviranomaisten otettava huomioon sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännökset käyttäessään yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista toimivaltaansa ja valtuuksiaan ja hoitaessaan sen mukaisia tehtäviään ja missä määrin kyseiset säännökset olisi tällöin otettava huomioon? Olisiko toisin sanoen yleisen tietosuoja-asetuksen noudattamista arvioitaessa jätettävä huomiotta kansallisten sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjen rikkominen ja milloin näin olisi siinä tapauksessa toimittava?*
88. Yksi tai useampi viranomainen, jonka jäsenvaltiot ovat nimittäneet toimivaltaisiksi sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin mukaisesti, on yksin vastuussa kyseiseen käsittelytoimeen sovellettavien sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin osaksi kansallista lainsäädäntöä saattavien säännösten täytäntöönpanon valvonnasta, myös tapauksissa, joissa henkilötietojen käsittely kuuluu sekä yleisen tietosuoja-asetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan. Tietosuojaviranomaiset ovat kuitenkin täysin toimivaltaisia minkä tahansa sellaisille henkilötiedoille toteutettavan käsittelytoimen osalta, joihin ei sovelleta yhtä tai useampaa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin sisältämää erityissääntöä.
89. Yleisen tietosuoja-asetuksen rikkominen saattaa rikkoa myös kansallisia sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjä. Tietosuojaviranomainen voi ottaa sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjen rikkomista koskevan havainnon huomioon, kun viranomainen soveltaa yleistä tietosuoja-asetusta (esim. arvioi yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun lainmukaisuuden tai kohtuullisuuden periaatteen noudattamista. Kaikki täytäntöönpanopäätökset on kuitenkin perusteltava yleisen tietosuoja-asetuksen perusteella, ellei tietosuojaviranomaiselle ole myönnetty lisätoimivaltaa jäsenvaltion lainsäädännössä.
90. Jos kansallisessa lainsäädännössä nimitetään tietosuojaviranomainen sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin nojalla toimivaltaiseksi viranomaiseksi, kyseinen tietosuojaviranomainen on

toimivaltainen valvomaan suoraan kansallisten sähköisen viestinnän tietosuoja sääntöjen täytäntöönpanoa yleisen tietosuoja-asetuksen lisäksi (muutoin näin ei ole).

- *Missä määrin yhteistyömenettely ja yhdenmukaisuusmekanismi ovat sovellettavissa sellaiseen käsittelyyn, joka ainakin eräiden käsittelytoimien yhteydessä kuuluu sekä yleisen tietosuoja-asetuksen että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin aineelliseen soveltamisalaan?*

91. Yleisen tietosuoja-asetuksen VII luvun nojalla tietosuojaviranomaisten käytössä oleva yhteistyömenettely ja yhdenmukaisuusmekanismi koskevat yleisen tietosuoja-asetuksen säännösten soveltamisen valvontaa. Yleisen tietosuoja-asetuksen mekanismeja ei sovelleta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin kansallisen täytäntöönpanon valvontaan. Yhteistyömenettelyä ja yhdenmukaisuusmekanismeja sovelletaan kuitenkin täysimääräisesti, mikäli käsittelyyn sovelletaan yleisen tietosuoja-asetuksen yleisiä säännöksiä (eikä sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivissä olevaa erityissääntöä).

***

92. Tietosuojaneuvosto toteaa, että edellä annettu tulkinta ei vaikuta sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksesta parhaillaan käytävien neuvottelujen tuloksiin. Ehdotetussa asetuksessa käsitellään useita tärkeitä tekijöitä, jotka liittyvät muun muassa tietosuojaviranomaisten toimivaltaan, mutta myös muihin erittäin tärkeisiin asioihin. Tietosuojaneuvosto toteaa uudelleen, että se pitää sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksen hyväksymistä tärkeänä.⁴³

Euroopan tietosuojaneuvoston puolesta

Puheenjohtaja

(Andrea Jelinek)

---

⁴³ Euroopan tietosuojaneuvosto on kehottanut Euroopan komissiota, parlamenttia ja neuvostoa tekemään yhteistyötä uuden sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksen hyväksymiseksi mahdollisimman pian (25. toukokuuta 2018 julkaistu tietosuojaneuvoston lausunto).